

hajališ in dvevoredov 200 gold., za šubne stroške 666 gold., za zidarske popravljanja hiš, cestá, mostov, deržajev, vodnjakov 3800 gold., — na nove zidanja, za nov mestni tlak itd. 6500 gold., za ne-
previdene stroške 1200 gold., in še nekteri manjši stroški. Če se tedaj primeri znesek dohodkov s zneskam stroškov za leto 1852, se razodene pomanjkanje 3558 gold. za prihodnje leto. To pomanjkanje se bo pa brez nove naklade na davke poravnalo s temi dohodki, ki se pričakujejo iz dolžniga laudemia in taks gruntnih bukev, iz povračila za politiško oskerbovanje od leta 1848, in iz pasjiga davka. — Zvedili smo, da je letos v Ljubljanskih 4 klasih ljudskih šol 1018 učencov; 105 jih je v 1. klasu realne šole, v 2. pa 70. Toliko učencov še v Ljubljani nikdar ni bilo, in veliko iz dežele se jih še ni moglo v šolo vzeti, ker prostora manjka. To je očitno znamenje, da se je tudi po kmetih zbudila zavest, da je šola otrokam potrebna, — letošnje leto je pa tudi očitno pokazalo pomanjkanje šol v Ljubljanski okolici, kjer razun Dobrave in Iga nikjer nobene šole ne najdemo. Živa potreba je, da se v Ljubljanski okolici (tandem aliquando!) za šole kaj stori!

Novičar iz mnogih krajev.

Kjer koli presvitli cesar sedaj po Gališkim popotova, ga sprejemajo po naznanilu vsih časnikov povsod s posebno veliko slavo. 25. t. m. se misli spet na Dunaj nazaj verniti. — V Dunajskim vradnim časniku je g. minister denarstva razglasil državne dohodke in izdajke v vsih deželah našiga cesarstva o prvi polovici tekočiga opravniga leta, to je, od vsih Svetih lanskiga leta do konca aprila tega leta. Dohodki naravnih davkov (zemljišnih, hišnih, pridobitnih, dohodkinih itd.) so znesli tega polleta skupej 32 milionov in 165.633 gold., dohodki neravnih davkov (povžitniga davka, dohodki od cola, solí, tabaka lotrije, kolka, smodnika itd.) so znesli čisto skupej 51 mil. 155.502 gold. — S še mnogimi družimi dohodki so znesli vsi redovni (navadni) dohodki skupej 95 mil. in 46.009 gold. Neredovni (nenavadni) dohodki (kar imajo Sardinici za odškodovanje vojskinih stroškov od leta 1848 plačati, in kar je od banke prišlo) so znesli 9 mil. 341.703 gold. Tedaj so vsi dohodki skupej znesli 104 mil. 387.712 gold. — Izdajki pa so znesli: za plačilo činžev državniga dolgá, za odkupnino srečkanih obligacij itd. 28 mil. 521.538 gold., za cesarsko hišo 3 mil. 318.042 gold., med temi je pa 700.000 gold. še na dolgu bilo od poprejšnih lét; — za stroške ministerskiga svetovavstva 60.923 gold., — za stroške ministerstva vunanjih oprav 864.610 gold., — za stroške ministerstva notranjih oprav in vsih temu ministerstvu podložnih vradnij, za žandarje, blagodarne naprave in milodare skupej 11 mil. 171.502 gold., — za stroške ministerstva vojske 66 mil. 101.194 gold., — za stroške ministerstva denarstva 9 mil. 812.633 gold., — za stroške ministerstva pravice 7 mil. 632.485 gold., — za stroške ministerstva bogočastja in uka 1 mil. 704.586 gold., — za stroške ministerstva kupčije in državniga zidanja (za železnice, telegrafe, ceste, vodne zidanja itd.) 15 mil. 811.054 gold., — za stroške ministerstva kmetijstva in rudnarstva 1 mil. 260.865 gold. — Vsi izdajki skupej so tedaj znesli 146 mil. 389.867 gold., med temi so redovni izdajki znesli 94 mil. 377.484 gold.; neredovni (izverstni) pa 52 mil. in 12.383 gold. — Ako se tedaj znesek redovnih dohodkov pretekliga pol-

leta z 95 mil. in 46.009 gold. primeri s zneskam redovnih stroškov z 94 mil. 377.484 gold., se pokaže, da so dohodki za 668.525 gold. veči bili, kakor stroški. Pri primeri neredovnih dohodkov z 9 mil. 341.703 gold. s zneskam neredovnih stroškov z 52 mil. in 12.383 gold. se pokaže, da se je 42 mil. 670.680 gold. več izdalo, kakor so dohodki bili. V vsim skupej so tedaj stroški pretekliga polleta za 42 mil. in 2155 gold. veči bili kakor dohodki. Od tega zneska pa pride na poplačanje državniga dolgá 2 mil. in 13.544 gold., — na naložbo stanovitniga kapitala v sozidanih železnicah in družih zidarajah 11 mil. 366.906 gold., — na prípravo k vojski mesca oktobra in novembra lanskiga leta 16 milionov, — tedaj na druge djanske stroške le 12 mil. 621.705 gold. Če se naznanjeni stroški družih kvater primerijo s stroški prvih kvater ravno te polovice leta, se vidi že precej veliko pomanjšanje stroškov, ki bojo toliko manjši, kakor bolj se bo po poslednjim ukazu cesarjevim v vsim gospodarstvu šparalo, — kolikor bolj se bo armada v nekterih mescih pomanjšati mogla, ktera deržavi dosihmal toliko stroškov prizadene, — in kolikor več bo začelo naukazanih naravnih davkov iz Ogerskiga v državno denarnico stekati. — Po novim nauku zastran porotnih sodb morajo v nekterih mestih nar manj tri četertinke, v družih pa saj nar manj polovica porotnikov v tistim mestu stanovati, kjer je porotna sodba; — 3 četertinke so predpisane za Dunaj, Prago, Berno, Linc, Gradec in Terst, — polovica pa za Solnograd, Tropavo, Olomuc, Celjovec, Ljubljano, Inspruk, Trient in Gorico. — Blizo Kremsa v zgornji Austrii se je 15. t. m. grozna nesreča zgodila; smodnik (pulfer) se je nevedama v ondašnji smodnikovi shrambi vžgal, vse razdjalo, več ljudi pokončal in na več sto stopinj krog in krog hudo škodo napravil; k sreči je bilo le 120 centov smodnika tam spravljeno, ker so 800 centov malo pred na Dunaj odpeljali. — Gnjili krompir je živini škodljiv; to priča huda kuga med prešiči okoli Dunaja in tudi v okolici spodnje Pulskave na Štajarskim, kjer je nek 200 prešičev poginilo, od katerih pravijo, da se jim je gnjili krompir dajal. Ondašnji konjederc pa je, namesto mesó pokončati, ga natihamo prodajal, in bo zavaljo tega, kakor se spodobi, oestro kaznovan, če je res to storil. — Na Francoskim so našli v plesnjini grojzdja majhne môle (červice), ki spivajo moč terti. — 11. oktobra so zapèrli razstavo obertnijsko v Londonu. — V Parizu se pričakujejo važne reči; predsednik Napoleon se je razpèrl s svojimi ministri; konec te razpartije še ni znan. — V Kini je umerl slavní misionar dr. Gützlaff. — Wahabiti, stara rodovina Turkov in nespreobernljivi verniki Muhamedanske vere, ki so sovražniki vsih novih poprav. so pridèrli serditi v Meko in Medino, in vse pokončali, kar je po novim. Vlada je v hudi zadregi.

Na kraju jaderskiga morja nabrane besede.

Podmèrati, untertauchen; podmèrac, Taucher; moztvinstvo, moztvinsko pismo, Heirathsvertrag im Gegensatz zu ženitvansko pismo; otačbina, očasbina, väterlicher Nachlass; sonce se rodi, die Sonne geht auf *).

P—r.

*) Po neki pomoti je zaostal pričujoči konček v natisu; dostavimo ga s prošnjo, da bi častiti g. dopisnik blagovolil s nasledbo teh besed radovedne bravece razveseliti.

Vred.